

РД 10 - 21
15. 12. 2017

ПРОТОКОЛ
№ 5/2017 г.

от заседание на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания
(НСИХУ) – 30 ноември 2017 г., 15:00 ч.

Днес, 30.11. 2017 г., от 15:00 ч., се проведе заседание на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания, в зала „Пресцентър“, етаж сутерен, в сградата на МТСП.

На заседанието присъстваха	
Бисер Петков	Министър на труда и социалната политика и председател на НСИХУ
Светлана Йорданова	Заместник-министър на здравеопазването и заместник- председател на НСИХУ
Адриана Стоименова- Стефанова	Изпълнителен директор на „Център за психологически изследвания“ и заместник-председател на НСИХУ
Деница Сачева Представявана от Благовеста Борчева	Заместник-министър на образованието и науката Пълномощно, подписано от Деница Сачева
Ангел Попов Представяван от Вяра Атанасова	Заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията Пълномощно изх. № 14-03-199/30.11.2017 г.
Малина Крумова Представявана от Нона Георгиева	Заместник-министър на регионалното развитие и благоустройство Пълномощно изх. № 03-02-137 от 27.11.2017 г.
Лъчезар Борисов Представяван от Диана Варошанова- Цветкова	Заместник-министър на икономиката Пълномощно, подписано от Лъчезар Борисов
Росица Велкова Представявана от Евгения Орлова	Заместник-министър на финансите
Красимир Живков	Заместник-министър на околната среда и водите
Анатолий Величков Представяван от Росица Димитрова	Заместник-министър на отбраната
Стефан Балабанов	Заместник-министър на вътрешните работи
Десислава Ахладова- Атанасова Представявана от Диана Дамянова	Заместник-министър на правосъдието
Атанас Добрев Представяван от Николина Симеонова	Заместник-министър на земеделието, храните и горите Пълномощно с № К001-384/ 01.12.2017 г.

Милко Теофилов	Заместник-министър на туризма
Ваня Колева Представявана от Светлана Костова	Заместник-министър на младежта и спорта Пълномощно № 04-08-156 /1 от 29.11.2017 г.
Румен Димитров	Заместник-министър на културата
Снежана Славчева	Директор „Индустиални отношения“ в българска стопанска камара
Капка Панайотова Представявана от Митко Николов	Представител на Асоциация на индустриалния капитал в България
Красимир Коцев	Член на УС на Българска търговско промишлена палата
Асия Гонева. Представявана от Михаела Тодорова	Председател на КНСБ
Васил Долапчиев	Съюз на слепите в България
Димитър Парапанов	Национална асоциация на сляпоглухите в България
Любка Александрова Представявана от Соня Владимирова	Българска асоциация на лица с интелектуални затруднения Пълномощно подписано от Л. Александрова
Мариела Ангелова	Председател на Национално сдружение на работодателите на хора с увреждания
Даниела Илиева	Представител на Българска асоциация „Диабет“
Петър Велчев	Председател на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите
Николай Нинов	Председател на Съюза на глухите в България
Красимир Коцев	Председател на Съюз на инвалидите в България
Мария Кръстева	Председател на Асоциация на родители на деца с увреден слух
Веска Събева	Председател на Асоциация на родителите на деца с епилепсия
Стилиян Баласопулов	Председател на Националния съюз на трудово-производителните кооперации
Светослав Чернев	Президент на Национална организация „Малки български хора“
Павел Савов	Председател на Българска асоциация за рекреация, интеграция и спорт
Георги Георгиев	Председател на Национален алианс за социална отговорност
Михайл Кърлин	Председател на Национална потребителна кооперация на слепите в България
Златомир Стоянов Представяван от Станимир Иванов	Национална асоциация на хора с придобити увреждания

<u>Отсъстваха:</u>	
Юрий Щерк	Заместник-министър на външните работи
Росица Димитрова	Заместник-министър на труда и социалната политика
Красимир Първанов	Заместник-министър на енергетиката
Иван Захариев	Представител на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България
Ваня Григорова	Конфедерация на труда „Подкрепа“
Виолета Антонова	Председател на Асоциация за невромускулни заболявания
Албена Атанасова	Заместник-кмет на столична община и представител на НСОРБ
Лазар Живанкин	Асоциация на родителите на деца с нарушено зрение
Стефан Дначев	Управител на Национален център за рехабилитация на слепи
<u>В заседанието участваха още:</u>	
Елеонора Пачеджиева	Директор на Дирекция ПХУРВСП в МТСП
Д-р Надежда Харизанова	Държавен експерт в ОИХУ, ДПХУРВСП в МТСП
Гинка Машова	Държавен експерт в ОИХУ, ДПХУРВСП в МТСП
Надежда Петкова	Главен експерт в ОИХУ, ДПХУРВСП в МТСП
Марин Байчев	Държавен експерт в ОИХУ, ДПХУРВСП в МТСП
Анжела Манолова	Младши експерт в ОИХУ, МТСП
Кремена Огнянова	Главен експерт в О РВАСТ, ДПХУРВСП в МТСП
Лиляна Кирчева-Арсова	Министерство на туризма
Елена Кременлиева	Директор на Д СВ в МТСП
Теодора Любенова	Дирекция СВ в МТСП
Светлана Стоянова	Дирекция СВ в МТСП
Минчо Коралски	Изпълнителен директор на Агенцията за хората с увреждания
Румяна Петкова	Изпълнителен директор на Агенцията за социално подпомагане
Миглена Митева	Агенцията за социално подпомагане Писмо с изх. № 04-00-1270#1 от 27.11.2017 г.
Николина Иванова	Агенцията за социално подпомагане Писмо с изх. № 04-00-1270#1 от 27.11.2017 г.
Хюсеин Исмаил	Представител на администрацията на Омбудсмана на Република България
Иван Дечев	Представител на администрацията на Омбудсмана на Република България
Мария Димитрова	Център за психологически изследвания

Заседанието бе открито от г-н Бисер Петков – министър на труда и социалната

политика и председател на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания (съгласно Заповед № РД01-448 от 21.06.2017 г.).

Г-н Петков приветства участниците и представи дневния ред, който бе гласуван без допълнителни предложения и одобрен, както следва:

ДНЕВЕН РЕД:

1. Приветствие по случай 3-ти декември международния ден за хората с увреждания от страна на г-н Бисер Петков, министър на труда и социалната политика и председател на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания.
2. Представяне и обсъждане на проекта на Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.
3. Информация по осъществените дейности от страна на Министерството на труда и социалната политика за актуализиране на приложение № 7 към чл.40, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания с нови медицински изделия и представяне на предприетите действия за подобряване на механизма за предоставяне на целевите помощи за изработване, покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.
4. Разни.

НСИХУ ГЛАСУВА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ДНЕВЕН РЕД

Националният съвет приема предложения дневен ред, както следва:

ЗА – 35 гласа

ПРОТИВ – няма

ВЪЗДЪРЖАЛИ СЕ – няма

По първа точка от дневния ред:

Г-н Бисер Петков приветства членовете на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания по случай 3-ти декември – международния ден за хората с увреждания. Той отбеляза, че този ден е повод да се насочи вниманието на цялото общество към хората с увреждания и да се акцентира върху зачитане на техните права. Създаването на условия за пълноценно участие на хората с увреждания е продължителен процес, изискващ добро сътрудничество между всички заинтересовани страни.

Г-н Бисер Петков изрази мнение, че и за в бъдеще Националният съвет за интеграция на хората с увреждания все така активно ще работи за създаване на условия за пълноценно участие на всички хора с увреждания в обществения живот, както и да дава своите становища по всички въпроси, засягащи правата на хората с увреждания и тяхната интеграция. Изграденото сътрудничество в тази област е ярък пример за проява на социална отговорност, а положените усилия и постигнатите резултати до момента са решителна крачка за достигане на европейските стандарти в грижата за хората с увреждания. Министерството на труда и социалната политика винаги ще бъде партньор, който работи за повишаване на общественото съзнание и промяна на нагласите на хората с увреждания, за да бъдат те равнопоставени в обществото. Той отбеляза, че ползотворното партньорство и сътрудничество между държавните институции, общинските органи и неправителствените организации е верният път за

успешното преодоляване на всички бариери, стоящи пред интеграцията на хората с увреждания.

Г-жа Адриана Стоименова-Стефанова приветства участниците като отбеляза, че наистина международния ден за хората с увреждания не е повод за празник, а ден, в който се дава гласност на потребностите на хората с увреждания. Тя сподели за тревогите, които имат представителите в Националния съвет от гледна точка на правата на хората с увреждания и връчи на министъра декларация, която предварително прочете. В декларацията национално представителните организации на и за хора с увреждания категорично настояват за провеждане на дълбоки реформи в тази сфера и поставят шест въпроса за обсъждане и търсене на решения. Изразяват недоволството си от публични изказвания на политици, представители на правителството и медии, че броят на хората с увреждания е драстично по-висок от средните нива в Европейския съюз и че е основно бреме за социалните системи на подкрепа. Накрая тя покани г-жа Веска Събева да връчи на министър Бисер Петков сувенир, който е ръчно изработен от хора с епилепсия.

Г-жа Веска Събева приветства министър Петков и членовете на Съвета и каза, че всички хора са различни, „а ние малко повече, защото имаме увреждания“ и му връчи изработената от хора с увреждания картина с най-добри пожелания.

Г-н Бисер Петков благодари и отговори, че тази картина ще намери място в Министерството на труда и социалната политика. Той прие декларацията и обясни, че поставените въпроси в нея съвпадат с целите, които министерството си е поставило и по които вече се работи.

Г-жа Светлана Йорданова поздрави членовете на Съвета и благодари на национално представителните организации на и за хора с увреждания, защото според нея не може без тяхното участие. Тя каза, че в този ден е важно всички прожектори да бъдат насочени към хората с увреждания и изрази увереност в категоричната подкрепа от страна на министерството на здравеопазването и че всички действия ще бъдат насочени към това, хората с увреждания да имат по-добър живот.

По втора точка от дневния ред:

Г-н Петков обяви втората точка от дневния ред и даде думата на г-жа Елена Кременлиева – директор на дирекция „Социално включване“, която да представи проекта на Плана за действие за периода 2018 – 2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.

Г-жа Елена Кременлиева представи основните характеристики на документа и съображенията взети пред вид при разработването на Плана за действие, който е с ясно формулирани цели, дейности, отговорности и финансова рамка. Проектът на План за действие е в съответствие с визията, приоритетите и целите на Националната стратегия за дългосрочна грижа, в която е представена концепцията за изграждането и развитието на ефективна съвременна система от социални и интегрирани услуги за дългосрочна грижа и се поставя специален акцент върху деинституционализацията на грижата за хората с увреждания и възрастните хора. Проектът на План е разработен от работна група, в която са широко представени заинтересованите страни – съответните отговорни държавни институции, Националното сдружение на общините в Република България, както и представители на неправителствените организации, ангажирани с дейности в областта на социалните услуги за възрастни хора и хора с увреждания.

Като основни целеви групи на Плана са определени пълнолетните лица с психични разстройства, с умствена изостаналост и с деменция, както и лицата с увреждания и старите хора в невъзможност за самообслужване. Основните цели на плана до 2021 г. са:

- Подобряване на качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастни хора, чрез осигуряване на мрежа от услуги и мерки за подкрепа в общността и домашна среда и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им;
- Превенция на институционализацията на хора с увреждания и възрастни хора и изграждане на приемаща и подкрепяща нагласа в обществото;
- Ограничаване на мрежата от специализирани институции и на достъпа до тях, извеждане от специализирани институции на хора с увреждания и закриване на 10 специализирани институции за хора с увреждания с най-неприемливи условия за живот;
- Създаване на регулаторна рамка за развитието на социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги.

Основните групи мерки, заложи в Плана за действие са:

- Осигуряване на подкрепа в домашна среда и в общността на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа;
- Осигуряване на качествени социални услуги в общността за лица, настанени в специализирани институции с недобри условия на живот и качество на грижа и поетапно закриване на институции;
- Повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа;
- Изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа.

Очакваните резултати от изпълнението на Плана, са:

- Осигуряване на качествена грижа и подкрепа в нови услуги в общността на минимум 750 лица с психични разстройства и умствена изостаналост, изведени от специализирани институции;
- Осигурени нови услуги за дневна, почасова и резидентна грижа и подкрепа за над 2 000 лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа;
- Осигурена грижа чрез социални услуги в домашна среда на над 17 000 лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа;
- Осигурена патронажна грижа на над 17 000 лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа;
- Закрити 10 специализирани институции за лица с психични разстройства и умствена изостаналост;
- Разработено ново законодателство, регулиращо социалните и здравно-социалните услуги;
- Повишен капацитет на служителите и специалистите в системата за дългосрочна грижа.

В Плана за действие е предвидено и изграждане на 100 нови социални услуги за 2 140 потребители, а на областно ниво ще бъде развита патронажна грижа за лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа. Ще продължи и предоставянето на социални услуги в домашна среда – личен асистент, социален асистент и домашен помощник. Чрез тези дейности ще бъдат подкрепени над 30 000 лица.

Планът ще се финансира от държавния бюджет и от две оперативните програми: Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) 2014-2020 г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) 2014-2020 г.

Чрез държавния бюджет ще се гарантира устойчивостта на новите услуги след края на проектното финансиране. От 2018 г. са предвидени средства в размер на около 70 млн. лв. за предоставяне от общините на услугите личен асистент, социален асистент и домашен помощник. От 2021 г. от държавния бюджет ще са необходими допълнителни средства в размер на 18,3 млн. лв. за финансиране на новите социални

услуги (като от закриването на домове за пълнолетни лица с психични разстройства и пълнолетни лица с умствена изостаналост ще се направи икономия в размер на 6,7 млн. лв.). От 2021 г. за патронажната грижа за над 17 000 потребители ще са необходими допълнителни средства годишно в размер на до 20 млн. лв. чрез бюджета на Министерство на здравеопазването.

Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) 2014-2020 г. – прогнозно са заложили около 41.3 млн. лева за дейности за изграждане на необходимата инфраструктура и доставка на необходимото обзавеждане и оборудване за създаване на нови социални услуги.

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) 2014-2020 г. – прогнозно са заложили до 70 млн. лв. за финансиране на предстоящите дейности по предоставяне на нови социални услуги, развитие на патронажната грижа като интегрирана здравно-социална услуга за лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа, оценка на потребностите, обучения, супервизия, насърчаване на трудовата заетост на лицата с увреждания, реализиране на собствени програми на неправителствени организации и други дейности. Същевременно ще продължи и реализирането на вече стартирани или одобрени операции.

С цел по-добра координация на дейностите на ангажираните институции ще бъде създадена Междуведомствена група на високо ниво за управление на процеса по деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания, която ще се председателства от министъра на труда и социалната политика, а като членове ще участват министрите на здравеопазването, регионалното развитие и благоустройството, финансите, изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане и изпълнителния директор на Националното сдружение на общините в Република България. За координация и консултация между всички заинтересовани страни, включително неправителствени организации, председателят на междуведомствената група ще създаде Постоянна експертна работна група, която ще подпомага дейността на групата на високо ниво.

Деинституционализацията ще продължи до 2034 г., т.е. планът за периода 2018-2021 е само първоначалният етап от цялостния процес, като ще бъде взиман модел за работа с хора с ментални увреждания и възрастни хора, който се реализира на ниво ЕС.

Г-жа Адриана Стоименова сподели, че е участвала в едно заседание на работната група, което според нея е преминало с много оживени дискусии по тази важна тема. Тя отправи конкретни питання по съдържанието, а именно относно принципа за поставянето на ползвателя в центъра на услугата, като изрази съмнение дали относно практическото прилагане на този принцип и притеснение от наличието на риск, услугите да бъдат „префасонирани“, а да не се създадат качествено нови. Тя препоръча също така, да бъде прецизирано използването на термина „независим и самостоятелен живот“ (на стр. 3 от документа).

Г-жа Стоименова-Стефанова изтъкна, че все още не е реформирана системата на дееспособността и в тази връзка призовава да се действа много внимателно, защото има опасност при взимането на решения от други хора, особено що се отнася до разпореждане с имоти. В тази връзка изрази мнение, че ако е налице информация за имотни измами, следва да се предприемат действия за съдебно решаване на проблемите. Изрази задоволство от откровено и ясно поставените проблеми и търсенето на подходящи решения.

Г-жа Веска Събева сподели своите притеснения на базата на досегашния си опит от процеса на деинституционализация относно начина на продължаването след изтичане на периода на подкрепата от европейските програми, както и за осигуряването на устойчивост на новите услуги. Тя постави въпроса какво ще се случи с

институциите, които няма да може да бъдат закрити скоро и условията в тях. Г-жа Събева обърна внимание, че освен Министерството на труда и социалната политика ангажименти имат и други институции, като изтъкна факта за наличието на хора с увреждания в институциите, които с години не са получавали лекарско обслужване. Като институции, които следва да посмат ангажименти в този процес г-жа Събева конкретно посочи Министерството на здравеопазването и Министерството на образованието и науката.

Г-жа Соня Владимирова потвърди казаното и поясни, че в рамките на работните групи многократно е заявявано от страна на БАЛИЗ, че изключително важно е да бъде ясно по какъв начин се прилага Конвенцията за правата на хората с увреждания и по какъв начин се гарантират техните права. Тя изрази притеснение, че преобладаващият брой случаи хората с увреждания, бивайки настанени в институции, остават трайно там. Според Конвенцията за правата на хората с увреждания, хората с увреждания имат право да избират къде да живеят, включително и при настаняване, т.е. необходимо е те да бъдат включени в този процес, да участват при взимането на решения, да получават информация и подкрепа чрез подходящи мерки. Г-жа Владимирова отбеляза, че това е действително много добър план, въпреки, че все още сме изправени пред сериозни предизвикателства и Министерството на здравеопазването следва да си поеме отговорностите.

Г-жа Михаела Тодорова сподели, че от 15 години КНСБ настоява за развиване на дългосрочната грижа и създаване на ново законодателство. Тя изрази притеснение за това, че продължава да се разчита на програми и проекти и едва след приключването им дейностите ще бъдат поети от държавния бюджет, което създава опасност дейностите за дългосрочната грижа да не бъдат изпълнени. Постави и въпроса за липсата на дефиниция за понятието „дългосрочна грижа“ в плана.

Г-н Бисер Петков отговори, че това е съществен въпрос, засягащ цялостния подход за дългосрочна грижа и предстои да се намери правилният отговор дали това е социален риск или може да се причисли към другите социални осигурителни рискове. Едновременно с това следва да се търсят подходящите начини за неговото финансово обезпечаване, с което министерството на труда и социалната политика е наясно.

Г-н Митко Николов отбеляза, че постоянно се говори за грижа и сякаш се пропуска гледната точка на активните хора с увреждания, които имат нужда от подкрепа като помощни средства, услуги личен и социален асистент и др. той предлага да бъдат взети пред вид разпоредбите на Конвенцията за правата на хората с увреждания и планът да бъде обмислен и допълнен с мерки за подкрепа на тази група хора с увреждания. Според него социалните предприятия са нещо хубаво, но трябва да се назначават хора с увреждания на работа, както и да бъдат подкрепени от страна на държавата.

Вторият аспект съгласно регламентите на Конвенцията за правата на хората с увреждания, на който акцентира г-н Николов е, че всяка една такава политика би трябвала да бъде построена на базата на философията на Конвенцията, а все още често се говори за медицински проблем при споменаването на хората с увреждания.

Г-жа Елена Кременлиева изрази съгласие с част от изказванията и обърна внимание, че в предложения План за действие не са обхванати всички области на грижа. Относно определението за дългосрочна грижа посочи, че в стратегията за дългосрочна грижа се ползва определението, което е възприето на европейско ниво и наистина в националното законодателство няма такова определение. Това определение може да бъде посочено в самия План за действие.

Според г-жа Елена Кременлиева подкрепата за хора с увреждания включва редица аспекти, сред които е и заестостта, предоставянето на помощи за помощни средства, както и др. мерки, които се реализират на базата на други нормативни

документи. Дългосрочната грижа се отнася до хора, които са зависими от грижа и затова включва социален и здравен компонент. Тя сподели, че се очаква да бъдат заложили повече интегрирани здравни и социални услуги в следващия план за действие.

На въпросите относно устойчивостта на заложените мерки, тя отбеляза, че държавния бюджет гарантира устойчивостта на всички услуги, включително и по този план. Тя отново поясни, че действията заложили в този план са само първата стъпка, а процесът ще продължи до 2034 г. със сериозната подкрепа от страна на европейските фондове. Поставената цел е цялостно реализиране на процеса на деинституционализация в България, както за деца с увреждания, така и за възрастни хора с увреждания.

Г-н Бисер Петков поясни, че поставените въпроси са принципни въпроси и са заложили в Националната стратегия за дългосрочна грижа, които г-жа Кременлиева отново представи на вниманието на членовете на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания. Той благодари на участниците в работната група за изготвения план за действие и призова членовете на съвета за гласуване.

ЗА – 34 гласа
ВЪЗДЪРЖАЛИ СЕ – няма
ПРОТИВ – 1

(Г-н Митко Николов гласува против представения проект на план за действие за периода 2018 – 2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.)

РЕШЕНИЕ № 1

Националният съвет за интеграция на хората с увреждания приема проекта на Плана за действие за периода 2018 – 2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.

По трета точка от дневния ред:

Г-н Бисер Петков обяви, че по трета точка от дневния ред г-жа Елеонора Пачеджиева ще представи информация по осъществените дейности от страна на Министерството на труда и социалната политика за актуализиране на приложение № 7 към чл. 40, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания с нови медицински изделия и представяне на предприетите действия за подобряване на механизма за предоставяне на целевите помощи за изработване, покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.

Г-жа Елеонора Пачеджиева информира, че са предприети действия от страна на Министерството на труда и социалната политика за актуализиране на приложение № 7 към чл. 40, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания (ППЗИХУ), които са продиктувани от възникналата обществена необходимост от допълване с нови медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения (МИПСПС), предназначени за хората с увреждания. Към настоящия момент, сформиранията Комисия за осъществяване на дейности по актуализация на съдържанието на приложение № 7 е разгледала постъпилите

предложения за включване на нови МИПСПС от страна на национално представителните организации на и за хората с увреждания и други институции организации. В тази връзка се реализират конкретни дейности по проучване на пазара за наличието, цените и дистрибуцията, както и по въпроси, свързани с предназначението, характеристиките и параметрите на конкретните медицински изделия. На база констатираното ще бъде подготвено предложение до министъра на труда и социалната политика за включване на нови медицински изделия в списъците по чл. 35г от Закона за интеграция на хората с увреждания и респективно да допълване на приложение № 7 към чл. 40, ал. 1 от ППЗИХУ.

В правомощията на Комисията е да изготвя предложение до министъра на труда и социалната политика за лимитните стойности, до които да се заплащат медицински изделия от бюджета на МТСП, в случай че това е необходимо. Изготвен е анализ на цените на едро на МИПСПС, на които търговците, вписани в регистъра по чл. 35, ал. 1 от ЗИХУ, закупуват. Предстои Комисията да разгледа детайлно направения анализ, с оглед на необходимостта от адаптиране на лимитните цени на предоставяните целеви помощи на хората с увреждания.

От друга страна, се работи и за промяна на механизма за предоставяне на целеви помощи за изработване покупка и ремонт на МИПСПС на хората с увреждания, където усилията са насочени към подобряване на контрола върху тяхното отпускане, с цел ограничаване на нецелесъобразното разходване на отделения обществен ресурс и насочването му за предоставяне на съвременни медицински изделия, които да подобрят качеството на живот на хората с увреждания и да дадат възможност за тяхната пълноценна интеграция.

Това са все съществени теми и в кратки срокове ще бъде представен списък за актуализиране на изделията, които се заплащат с целеви помощи по реда на Закона за интеграция на хората с увреждания. В тази връзка се обсъждат списъка за слухови апарати, обувки по индивидуална мярка, антидекубитални дюшеци и възглавници и др. на базата на подробен анализ, който е представен от Агенцията за хората с увреждания. Известна е необходимостта от включването на вертикализатори за деца с увреждания, които да бъдат ергономични и приспособими, както и говорещ апарат за измерване на кръвно налягане за незрящи.

Г-жа Ееонора Пачеджиева отбеляза, че в тази връзка се прави проучване на кръга лица, които ползват тези изделия и е изпратено писмо до Министерството на здравеопазването за становище. Търсят се механизми за подобряване контрола на всички етапи от процеса, за да бъде използван по предназначение съществуващия ресурс и да се гарантира предоставянето на качествени изделия и помощни средства. За целта е необходима засилена координация между всички институции и засилен контрол. Разработване на правила или методика, с които да бъдат определени реда и условията, на които да отговарят търговците, реда и критериите за сключване на споразумения с търговците, начина на регулиране на цените в лимитната заповед и реда за определяне на цената.

Г-н Павел Савов даде предложение работната група да обсъди възможността в нашата страна да се развие производство на помощни средства, приспособления и съоръжения и медицински изделия. Той даде пример, че при възникване на травма, когато човека е в болницата за съжаление съществуващата практика е свързана с много време до придобиването на изделието, поради което често хората си ги купуват сами.

Г-н Бисер Петков обясни, че се търсят оптималните решения на поставените въпроси и очаква по-бързо да се стигне до конкретно решение. Припомни, че на миналото заседание са обсъдени някои от предложенията за актуализиране на списъка. Той представи новият изпълнителен директор на Агенцията за социално подпомагане г-жа Румяна Петкова, която е ангажирана с организиране обратното предоставяне на

изделията поради кончината на някои хора, които да бъдат върнати в системата и да се ползват отново от други хора.

Г-жа Румяна Петкова се представи като поясни, че е наясно с дейността на работната група и под нейно разпореждане е изпратено указателно писмо за приемане на изделия и помощни средства за хора с увреждания обратно, когато това се налага.

Г-н Васил Долапчиев каза, че оценява усилията на Министерството на труда и социалната политика по този много стар проблем, който е свързан и с много корупция. В тази връзка следва в максимална степен да се засили контрола относно качеството на предоставяните изделия. Според него голяма част от изделията са с ниско качество, купуват се на ниска цена, но се предлагат в страната на висока цена. Той предлага да се въведат безкомпромисни санкции и да се създаде обществена и медийна нетърпимост към този проблем.

Г-н Хюсеин Исмаил изрази подкрепа от страна на институцията на Омбудсмана, която неведнъж е изразявала отношение по въпросите за отпускане и контрол на медицински изделия и помощни средства. В тази връзка призовава работната група да обърне внимание на препоръките, дадени от Омбудсмана, сред които са: дългият срок на експлоатация на помощни средства като например инвалидните колички (особено за деца), необходимостта от нотариално заверено пълномощно, проблеми с качеството на изделията, необходимостта доставчиците да поемат грижата за хора, които са закупили медицинските изделия и помощните средства, защото част от тях не могат да се използват и хората си ги закупуват сами и др.

Г-н Бисер Петков благодари за споделената информация и препоръките и потвърди, че Агенцията за социално подпомагане обжалва решенията на комисиите, когато е установено нарушение или несъответствие с нуждите на хората с увреждания. Той призова *г-жа Петкова* да възложи изготвянето на статистика за обжалванията, които са част от механизма на контрол. Обърна внимание на факта, че отново сме в ситуация, когато орган от системата на здравеопазването разрешава отпускането на изделия, които се заплащат от социалната система. Подобни ситуации има при издаването на ТЕЛК решения и на болнични листове. При обжалването отпадат решенията и поради това остава ресурс, който следва да се използва по предназначение.

Г-н Бисер Петков отбеляза, че тези обсъждания са важни за да се даде насока в работа с подкрепата на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания относно отпускането на целевите помощи. Към момента се предоставят средствата на самите хора, но възникват трудности с тяхното отчитане. Очаква скоро резултат от обсъжданията на работната група, както и предложение за механизъм.

Г-н Петър Велчев предложи Министерството на здравеопазването също да вземе отношение по поставените въпроси и да се осигури синхрон между двете министерства. Според него държавната политика за хората с увреждания трябва да бъде реалистична и да се реализира по начин, по който да се посрещнат нуждите на хората с увреждания.

Г-жа Светлана Йорданова обясни, че има утвърдена програма относно промените в ТЕЛК-овете и предстои обществено обсъждане на наредбата за медицинската експертиза, за което може да предостави повече информацията на следващ етап. Тя сподели, че сред присъстващите има участници в работната група, които са наясно с предложенията за подобряване работата на комисиите. В началото на 2018 година ще бъде представен резултата от работата по подобряване на медицинската експертиза.

Г-жа Адриана Стоименова-Стефанова поиска да знае повече за новостите относно медицинската експертиза, относно механизмите за помощните средства. Тя поясни, че от името на национално представителните организации е внесено предложение за нов модел, който да бъде обсъден в рамките на работната група и е свързан с преминаването им към НЗОК с отделен бюджет. Дадени са нови предложения

за изделия в полза на хора с ментални увреждания като например каски за хора с епилепсия и др. Тя изрази надеждата за създаване на национално предприятие за производство на изделия и помощни средства за хора с увреждания като резултат от националната политика.

Г-жа Светлана Йорданова информира, че предстои скоро приключване на работата по тези въпроси в рамките на министерството на здравеопазването и в едномесечен период ще се състои общественото обсъждане на измененията на правилника и наредбата за медицинската експертиза.

Г-н Митко Николов сподели за анализ, който идентифицира четири проблема. Единият е наличието на списък с изделия, защото в днешно време има много нови технологии и следва да се включват нови изделия, а остарелите да отпаднат. Според него една качествена инвалидна количка струва около 9 хиляди лева, а един човек може да вземе същите средства и да получи инвалидна количка от доставчика, но за съжаление това не винаги му решава проблема. Контролът трябва да бъде драстично подобен, защото има голяма източване на средства според него. Не на последно място той изрази мнение, че всеки един човек е най-добрият експерт за това от какво изделие се нуждае. При сегашната система се наблюдава унифициране, а е необходимо намирането на механизъм за отчитане на индивидуалните нужди на човека с увреждания, за да има реална полза. Според него в Европа се предлагат поне 100 различни вида антидекубитални възглавници, докато в България има само един. Това може да доведе до допълнително увреждане, а човекът не може да избере как и какво ще компенсира в случай, че си избере такова изделие.

Г-жа Елеонора Пачеджиева поясни, че лимитната заповед се отнася до лимитни стойности за получаване на целеви помощи за изделия. Проблемът е, когато изделието е с ниско качество и с висока цена при висока печалба за търговеца. Тя даде примери с цените на антидекубиталните възглавници, на обувките по индивидуална поръчка и обърна внимание отново на ползата от рециклиране на изделията за хора с увреждания, каквато е практиката в Европа.

Г-н Бисер Петков поясни, че работата продължава и очаква работната група да предложи конкретен модел на изплащане на целевата помощ, засягайки всички аспекти, представени на това заседание, а на следващо – да бъдат обсъдени. Г-н Петков изрази съжаление, че нашата страна не е готова да предоставя изделия без наличието на списък, защото това може да си го позволи едно по-богато общество. Г-н Петков поясни, че тази точка от дневния ред е информативна и не се изисква взимане на решение.

По т. разни няма постъпили предложения и г-н Бисер Петков покани участниците за отбелязване на международния ден за хората с увреждания в съседната зала.

Поради изчерпване на дневния ред г-н Бисер Петков закри заседанието на НСИХУ в 17:15 ч. и покани членовете на Съвета на коктейл.

15.12.2017

ВАРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

X

БИСЕР ПЕТКОВ
Председател на НСИХУ
Signed by: Biser Hristov Petkov

Handwritten signature of Biser Hristov Petkov